



# SERVICIUL VAMAL AL REPUBLICII MOLDOVA

## NOTĂ INFORMATIVĂ privind principalii indicatori de progres ai Serviciului Vamal pentru anul 2018

### 1. VENITURI

Serviciul Vamal menține tendința de **sporire a încasărilor la bugetul de stat**. Pentru primele opt luni ale acestui an, instituția a adus la bugetul de stat **13 mlrd 532mln. lei, cu 674 de milioane de lei** mai mult decât în perioada similară a anului trecut.

### 2. PROMOVAREA EXPORTURILOR

Este de menționat că, pentru perioada de referință **exportul de mărfuri s-a majorat cu 3 mlrd 707 mln lei (11,8%)**. Valoarea mărfurilor exportate a constituit 35 mlrd 136 mln, fiind perfectate 113 903 declarații vamale la export sau cu 18,4% mai mult decât în perioada precedentă a anului trecut.

Majorarea volumului exporturilor denotă preponderent sporirea potențialului de producere al antreprenorilor/agenților economici exportatori.

### 3. DOMENIUL ANTIFRAUDĂ

Primele opt luni ale acestui an au adus **majorări semnificative ale indicatorilor de progres în domeniul antifraudă**. Astfel, în perioada de referință, au fost înregistrate **5 195 de cazuri contravenționale, cu cca 118% mai mult față de perioada similară a anului trecut**, valoarea mărfurilor reținute constituind 22,5 mln lei, iar valoarea bunurilor confiscate - 10,4 mln lei, fiind aplicate amenzi în sumă de 11 mln lei.

Tot în aceeași perioadă au fost înregistrate **175 de cauze penale, ceea ce reprezintă cu 33 de cazuri (+23%) mai mult** față de perioada corespondentă a anului precedent. Valoarea mărfurilor de contrabandă stabilită în cadrul urmăririi penale constituie 78,4 mln lei.

Majorarea valorilor la capitolul antifraudă este determinată de sporirea ratei de depistare a fraudelor vamale precum contrabanda, eschivarea de la plata taxelor vamale, traficul ilicit cu bunuri, etc.

Pentru anul 2018, de către Direcția control ulterior și subdiviziunile teritoriale ale acesteia, au fost realizate **170 de controale ulterioare, cu 4% mai mult** decât în perioada precedentă, dar este de menționat că, **eficiența controalelor ulterioare s-a majorat aproape dublu**. Valoarea obiectului încărcărilor a constituit **430,4 mln lei, cu 93% mai mult** față de 2017 (222,6 mln lei).

Serviciului Vamal îi revine un rol determinant în identificarea și reținerea la frontieră a bunurilor susceptibile de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală. Pe parcursul anului 2018 au fost înregistrate **de cca 3 ori mai multe cazuri de reținere a mărfurilor susceptibile de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală** (71 de cazuri comparativ cu 20 de cazuri în 2017), valoarea acestora constituind 2,3 mln lei sau cu 1,4 mln lei mai mult comparativ cu 2017.

#### 4. FACILITAREA COMERȚULUI INTERNAȚIONAL

Serviciul Vamal depune, în continuare, **eforturi de dezvoltare și de implementare a reformelor de facilitare a comerțului**. În acest sens, autoritatea vamală continuă desfășurarea sesiunilor de informare și promovare a instrumentelor de facilitare a comerțului internațional, astfel încât să sporească numărul operatorilor economici care beneficiază de statutele AEO, Exportator Aprobat și PVD.

- **PROGRAMUL AEO** – În prezent, statutul AEO este deținut **de 115 agenți economici, 12 autorizații fiind acordate pe parcursul anului 2018**. Din totalul celor 326 536 DVD perfectate per sistem în primele 8 luni ale anului 2018, 54 255 DVD au fost depuse de către titularii AEO (17%). Iar ponderea DVD depuse de către aceștia a crescut cu 2% comparativ cu perioada similară a anului 2017.
- Totodată, Serviciul Vamal, în colaborare cu Direcția Generală a Vămirilor din România și cu sprijinul Comisiei Europene, derulează **proiectul-pilot de recunoaștere unilaterală a AEO din UE** la postul vamal Leușeni-Albița, în vederea facilitării schimburilor comerciale între UE și RM prin simplificarea trecerii frontierei pentru AEO din UE.
- De asemenea, a fost inițiată procedura de lansare a unui **proiect pilot de recunoaștere mutuală a AEO din țările CEFTA**, care are drept scop simplificarea procedurilor vamale pentru AEO în comerțul dintre statele membre CEFTA. Proiectul urmează a fi lansat în luna septembrie a anului curent.
- **EXPORTATOR APROBAT**- Un alt instrument de facilitare a exportului îl reprezintă statutul de Exportator Aprobat. Acest statut îi permite agentului economic să confirme originea preferențială la export prin simpla declarație pe factură, fără obligativitatea obținerii certificatului de origine preferențială. Acest fapt simplifică procedura de certificare a originii, reduce costurile și timpii necesari perfectării exportului în UE. Actualmente, statutul de **Exportator Aprobat este deținut de 22 de companii, dintre care 4 fiind autorizate pe parcursul anului 2018**.
- **PROCEDURI SIMPLIFICATE (vămuirea la domiciliu)** - reprezintă un element cheie în facilitarea comerțului prin reducerea formalităților și controalelor vamale. PVD permite ca mărfurile să fie vămuite direct la sediul agentului economic sau în alte locuri de încărcare sau descărcare, acceptate de organul vamal. Acest lucru reduce timpii de vămuire și costurile legate de deplasarea și staționarea în terminalele vamale, dar și exclude interacțiunea fizică cu colaboratorii vamali. În prezent, **76 de agenți economici dețin**

**autorizația PVD, 5 dintre ei fiind autorizați pe parcursul anului 2018.** Numărul declarațiilor perfectate în procedura de vămuire la domiciliu, pe parcursul anului 2018, se cifrează la 5 464, ceea ce constituie 1,67 % din numărul total al DVD.

O altă oportunitate oferită agenților economici se referă la **utilizarea vămuirii electronice ca formă de declarare.** Urmare a măsurilor de promovare a procedurii declarării electronice, **ponderea exportului perfectat electronica crescut cu 3,6% în anul 2018** față de 2017 și anume, de la 94,94% din totalul exporturilor în 8 luni ale anului 2017, la 98,46% - în prezent, **iar la import cu 8,15%**, de la 26,23% în anul 2017 la 34,38%, în prezent.

Începând cu 1 octombrie 2017, Serviciul Vamal a lansat **procedura de tranzit electronic**, astfel, în momentul de față, ponderea declarațiilor vamale de **tranzit electronic constituie 100%**.

O atenție deosebită este acordată **modernizării sistemului informațional din gestiune în baza celei mai recente versiuni a softului ASYCUDA World**, care va permite integrarea de noi module precum **Noul Sistem Computerizat de Tranzit (NCTS)** și **Ghișeul Unic**. Valoarea proiectului, lansat în noiembrie 2017, este de 1 mln euro. Perioada de implementare are o durată de 24 luni.

## 5. MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII

Demersurile de facilitare a comerțului cuprind și modernizarea infrastructurii posturilor vamale de frontieră și interne. Prin urmare, extinderea și modernizarea posturilor vamale va contribui la fluidizarea traficului de mărfuri și călători, precum și va spori calitatea serviciilor prestate, cu menținerea concomitentă a tuturor rigorilor de control. Actualmente, sunt în derulare mai multe proiecte, finanțate atât din fonduri proprii, cât și cele oferite de partenerii de dezvoltare.

- Una dintre soluțiile identificate în vederea eliminării staționărilor de autocamioane în raza punctelor de trecere a constituit-o crearea, în proximitate, a **zonelor de control vamal (ZCV)**. Astfel, toate formalitățile de control și vămuire sunt efectuate în ZCV, iar la frontieră are loc doar înregistrarea și autorizarea trecerii frontierei.
- Prima ZCV **a fost dată în exploatare în luna decembrie a anului trecut** în proximitatea postului vamal de frontieră **Otaci**.
- **Și pentru că măsura și-a demonstrat eficiența, ulterior, au fost demarate lucrări de construcție** a altor două ZCV în apropiere de posturile **Giurgiulești (MD-RO) și Sculeni**, care, la fel, înregistrează valori mari de trafic. O construcție similară este preconizată și pentru **Costești**, unde Serviciul Vamal se află în proces de **finalizare a proiectului tehnic**.
- În contextul sporirii fluxului transfrontalier, extinderea posturilor vamale de frontieră este corelată cu cea de implementare a **proiectului de reabilitare a punctelor de trecere de pe segmentul de frontieră moldo-român "Sculeni-Sculeni", "Leușeni-Albița" și "Giurgiulești-Galați"**. Proiectul urmează a fi implementat în cadrul Programului Operațional Comun România - Republica Moldova 2014-2020. Cererea de finanțare a fost

depusă, iar până la finele anului curent se planifică a fi semnat contractul. Totodată, este de menționat că posturile vor rămâne funcționale pe tot parcursul lucrărilor de reabilitare.

Actualmente, sunt în desfășurare lucrări de **extindere și modernizare a punctului comun de trecere "Palanca"**. Modernizarea postului vamal Palanca este realizată în cadrul proiectului "Construcția punctului de trecere Palanca pentru organizarea controlului comun pe teritoriul Republicii Moldova", finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat de Guvernul Republicii Moldova și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în RM.

## 6. HR&INSTRUIRE

Serviciul Vamal este preocupat în permanență de asigurarea subdiviziunilor cu personalul necesar pentru exercitarea calitativă a atribuțiilor de serviciu. În prezent, **gradul de asigurare cu personal** pe întreg sistemul vamal **constituie 96%**. Pe parcursul perioadei 01.01.2018 – 31.08.2018 au fost desfășurate **7 concursuri publice de angajare**, în cadrul cărora au fost scoase la concurs 73 de unități, pentru care au aplicat 269 persoane, ceea ce ar însemna că pentru o funcție vacantă au aplicat în medie 4 persoane. În perioada menționată au fost **angajate prin concurs 55 de persoane**.

Un obiectiv **extrem de important pentru Serviciul Vamal îl constituie instruirea funcționarilor vamali**. În primele 8 luni ale anului 2018 au fost realizate 161 de activități de instruire.

## 7. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Pe parcursul anului 2018, Serviciul Vamal a continuat procesul de **promovare a unei politici ample și consecvente la capitolul intensificării cooperării vamale internaționale**. Astfel, s-a impulsionat cooperarea cu autoritățile vamale ale țărilor vecine, dar și cu partenerii internaționali.

Serviciul Vamal a **semnat documente de colaborare bilaterală** cu administrațiile vamale din Georgia, Italia, Finlanda, România, **multilaterală** – cu vămile din Ucraina și Georgia.

De asemenea, sunt inițiate negocierile asupra proiectului Acordului interguvernamental de asistență reciprocă în domeniul vamal cu Japonia și au fost reactualizate proiectele **Acordurilor interguvernamentale** de asistență reciprocă cu China, SUA, Belgia, Franța, Austria, Marea Britanie, Portugalia, Canada, Norvegia, Bosnia și Herțegovina, Irlanda, fiind transmise prin canale diplomatice spre examinare.

## 8. DIALOGUL CU MEDIUL DE AFACERI

**Consolidarea parteneriatului Vamă-Business** rămâne pe agenda priorităților și, în acest context, o importanță deosebită i se acordă Comitetului Consultativ al Serviciului Vamal, membrii cărora sunt reprezentanții asociațiilor de business și ai organizațiilor nonguvernamentale specializate în comerțul internațional. Totodată, Comitetele Consultative sunt instituite și în cadrul birourilor vamale pentru a asigura examinarea subiectelor actuale la nivel regional. Astfel, pe parcursul anului 2018 au fost desfășurate 7 ședințe ale Comitetului Consultativ al Serviciului Vamal, fiind abordate diverse probleme relevante activității vamale, dintre care, câte 2 ședințe în cadrul birourilor vamale Centru, Nord și Sud și 1 în cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal.

## 9. INVESTIȚII

Serviciul Vamal, pe tot parcursul acestui timp, s-a axat pe **modernizarea întregului sistem prin următoarele investiții din bugetul de stat:**

- ***Modernizarea tehnicii de calcul a Serviciului Vamal*** reprezintă un element indispensabil în dezvoltarea calității serviciilor prestate de către organul vamal, modernizarea locului de muncă a colaboratorului vamal și sporirea productivității muncii. În anul 2017, de către Serviciul Vamal au fost procurate: 126 seturi de calculatoare; 2 servere; 2 echipamente firewall. Tehnica de calcul procurată va permite asigurarea securității tehnice a informațiilor, precum și asigurarea protecției infrastructurii informaționale împotriva deteriorării și tentativelor de intruziune sau afectare a funcționalității.
- ***Modernizarea parcului auto al Serviciului Vamal*** a reprezentat un pas important în asigurarea mobilității funcționarilor vamali și sporirea capacităților de reacție și intervenție a acestora. Astfel, în luna decembrie a anului 2017, Serviciul Vamal și-a reînnoit circa 50% din parcul auto prin achiziționarea a 97 de autoturisme cu caroserie sedan, universal și de teren. Toate mașinile procurate fac parte din clasa Econom, optându-se pentru modele cu un preț de achiziție și ulterior, de întreținere, rezonabil. Acestea au fost repartizate entităților din cadrul Aparatului Central și celor ale birourilor vamale (BV Nord, Centru și Sud), o parte considerabilă revenindu-le subdiviziunilor antifraudă.
- ***Modernizarea blocurilor sanitare*** – au fost demarate lucrări de construcție/reabilitarea 23 de blocuri sanitare pentru posturile vamale de frontieră.

## 10. OBIECTIVE PRIORITARE

- Construcția a trei terminale interne moderne în raza de responsabilitate a birourilor vamale Centru, Nord și Sud. Solicitarea de proiect este depusă la Comisia Europeană;
- Crearea unui Centru de inteligență (antifraudă). Fișa de proiect este în elaborare și eventuală depunere pentru potențialii parteneri de dezvoltare;
- Crearea unui Centru de Excelență (instruire);
- Dezvoltarea mecanismului de recunoaștere mutuală a statutului AEO cu UE;
- Implementarea unei soluții integrate de scanare a unităților de transport pe întreg perimetrul vamal.